دستورالعمل اجرایی برنامه ارزیابی کیفیت خارجی (EQAP) - دوره ۵۵

آزمایش: سرعت رسوب گلبول‌های قرمز (ESR) – روش دستی / دستگاهی

توجه: **ثبت کد** شناسائی **الزامی است**

نام آزمایشگاه: ---------- کد شناسائی آزمایشگاه: EQAP - ☐☐☐☐☐

برای آزمایش روی نمونه با مشخ صات: H4(ESR) -0555

زمان پاسخ‌دهی فقط از طریق اینترنت ۱۴۰۵/۰۹/۱۱ تا ۱۴۰۵/۰۹/۲۵

به طور مثال	روش انجام	نتیجه	واحد گزارش	نام پارامتر
18	○ دستگاهی ○ دستی(Westegren, Wintrobe)	□ □	mm/hr	ESR

تذکر مهم : با توجه به اینکه آنالیز بر اساس روش انجام آزمایش صورت می پذیرد، الزاما نوع روش می بایست ثبت شود .

تذکر مهم:

به اطلاع مسئولین فنی و همکاران گرامی در آزمایشگاه‌های عضو می‌رساند؛ در راستای ارتقای سطح کیفی خدمات و توسعه دامنه آزمون‌ها، برنامه ارزیابی کیفیت خارجی برای پارامتر **سدیمان (ESR)** در **دوره ۵۵ به‌صورت سراسری و کاملاً رایگان** برای کلیه آزمایشگاه‌های شرکت‌کننده اجرا می‌گردد.

نمونه‌های کنترل این آزمون به همراه سایر نمونه‌های دوره ۵۵ برای تمامی مراکز ارسال خواهد شد. از همکاران محترم تقاضا می‌شود پس از انجام آزمون مطابق دستورالعمل، نتایج خود را در مهلت مقرر در سامانه ثبت فرمایند.

کاربرد مورد نظر:

Erythrocyte Sedimentation Rate(ESR) Control یک کنترل هماتولوژی برای ارزیابی دقت تست **ESR** با روش های خودکار و دستی **(Westegren, Wintrobe)** است، این کنترل از گلبول های قرمز خون انسان ساخته شده است و می تواند به همان شیوه نمونه بیمار استفاده شود. تست **ESR** به عوامل فیزیکی مانند لرزش، دما و زاویه لوله، حساس بوده و این متغییرها میتوانند بر نتایج تاثیر بگذارند.

دستورالعمل آماده‌سازی و نگهداری

نحوه آماده‌سازی:

۱. ویال را از یخچال خارج کرده و اجازه دهید حدود ۲۰ دقیقه در دمای محیط قرار گیرد تا به تعادل دمایی برسد.

۲. ویال را به مدت ۱۰ ثانیه ورتکس کنید تا محصول کاملاً به حالت سوسپانسیون (تعلیق) درآید.

۳. ویال را به صورت عمودی نگه داشته و ۱۰ تا ۱۵ بار به آرامی سر و ته کنید.

۴. تهِ ویال را به دقت بررسی کنید تا از یکنواختی محلول اطمینان حاصل شود. در صورت مشاهده رسوب یا عدم یکنواختی، مراحل ۲ و ۳ را مجدداً تکرار کنید.

۵. آزمایش را طبق روش‌کارِ معمول (دستی یا دستگاهی) انجام دهید.

نشانی دفتر EQAP: تهران-خیابان فاطمی- میدان گلها- خیابان هشت بهشت- کوچه اردشیر- پلاک ۲۹ کدپستی: ۱۴۱۴۷۳۴۷۴۱

تلفن: ۸۸۹۷۰۷۰۰ سایت انجمن: www.iacld.com سایت برنامه: www.eqap.iacld.com

۶. بلافاصله پس از اتمامِ کار، ویال را در یخچال بازگردانید.

نکات مهم:

- **توجه ۱** برای انجام آزمایش به روش دستگاهی، **محلول سیترات سدیم موجود در لوله های اندازه گیری ESR باید کاملا تخلیه شود.**
- **توجه ۲** (بررسی لخته): پیش از قرار دادن نمونه در دستگاه، از عدم وجود لخته (Clot) اطمینان حاصل کنید. در صورت مشاهده لخته، مراحل آماده سازی را تکرار نمائید.
- **توجه ۳** آماده‌سازی نادرست یا بی‌دقتی در مراحل تکنیکی، منجر به نتایج غیرقابل‌اعتماد خواهد شد.

دستورالعمل اجرایی (روش دستگاهی)

با توجه به اینکه دستگاه‌های سدیمان (مانند مدل‌های نوری/اپتیکال یا روش‌های مشابه) تنوع دارند، لطفاً گام‌های زیر را طبق پروتکلِ کاتالوگ دستگاه خود انجام دهید:

۱. **کالیبراسیون سیستم:** اطمینان حاصل کنید که دستگاه در وضعیت آماده‌به‌کار (Ready) است و خطای سیستماتیک یا هشدارِ نیاز به کالیبراسیون ندارد.

۲. **آماده‌سازی لوله:** در صورتی که دستگاه شما نیاز به انتقال نمونه به لوله‌های اختصاصی (یا لوله‌های خلاء) دارد، این کار را بلافاصله پس از هم‌زدنِ کاملِ نمونه اصلی انجام دهید.

۳. **بارگذاری (Loading):** لوله را طبق راهنمای دستگاه در جایگاه مربوطه (Carousel یا Slot) قرار دهید.

۴. **شروع آنالیز:** شناسه نمونه (Sample ID) را مطابق فرمت خواسته شده در سایت EQAP وارد کنید و دکمه Start را بزنید.

۵. **زمان‌بندی:** دقت کنید که آزمایش باید در اولین فرصت پس از دریافت نمونه انجام شود. از نگهداری طولانی‌مدت نمونه مجهول در یخچال قبل از انجام آزمایش خودداری کنید.

ثبت و گزارش نتایج

- نتایج را دقیقاً بر اساس واحد **mm/hr** ثبت نمایید.
- از گرد کردن یا تغییر دستی نتایج دستگاهی خودداری کنید. عدد نهایی که توسط دستگاه گزارش می‌شود، عدد مورد استناد است.
- نتایج را حداکثر تا تاریخ مشخص شده در فرم ارسال نتایج، در سامانه آنلاین eqcld.com وارد کنید.

نکات ایمنی

- نمونه مجهول را به عنوان یک نمونه بالقوه عفونی در نظر گرفته و تمامی استانداردهای ایمنی زیستی (استفاده از دستکش و روپوش) را رعایت کنید.
- پس از اتمام کار، لوله‌ها و پسماندها را مطابق پروتکل مدیریت پسماند عفونی آزمایشگاه خود دفع کنید.

توصیه تخصصی:

اگر در هنگام اجرای آزمایش، دستگاه با خطای پی‌درپی مواجه شد، لطفاً قبل از ثبت نتیجه، وضعیتِ نگهداری سرم‌کنترل/نمونه مجهول خود را بررسی کرده و در صورت نیاز با کارشناسان پشتیبانی فنی ما (شماره: ۸۸۹۷۰۷۰۰) تماس بگیرید تا از بروز نتایج کاذب در ارزیابی جلوگیری شود.